

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA DO WYDANIA III	XIII
PRZEDMOWA DO WYDANIA II	XV
PRZEDMOWA I	XVII
1. MIEDNICA KOBIECA	1
Budowa miednicy	1
Zewnętrzne narządy płciowe kobiety	6
Srom i krocze	6
Mięśnie kanału rodniego i budowa dna miednicy	7
Zewnętrzne wymiary miednicy	9
Wymiary kanału rodniego miednicy mniejszej	14
Typy miednic	18
Fizjologiczne odmiany miednicy kobiecej (wg Caldwell i Moloya)	18
Typy miednic nieprawidłowe	23
Kliniczna ocena budowy miednicy kobiecej	30
Ocena kształtu i wielkości główki płodu – cefalometria RTG	32
Ocena niewspółmierności porodowej	32
Położnicza diagnostyka rentgenowska	34
Ocena przestrzenna miednicy na podstawie zdjęć RTG	35
2. KARDIOTOKOGRAFIA I ELEKTROKARDIOGRAFIA W CZASIE CIĄŻY I PORODU	40
Monitorowanie częstości uderzeń serca płodu (USP)	40
Podstawowa częstość uderzeń serca płodu	41
Okresowe zmiany częstości uderzeń serca płodu	41
Kliniczne znaczenie zmian częstości uderzeń serca płodu	45
Elektrokardiografia płodowa	49

3. ULTRASONOGRAFIA POŁOŻNICZA (USG)	50
Metoda impulsów i echa	51
Metoda Dopplera	51
Metoda ciągłej wiązki ultradźwięków	52
Działanie ultradźwięków na żywy organizm	56
4. PŁÓD I NOWORODEK	57
Rozwój, budowa i wymiary płodu	57
Zagrożenie płodu w ostatnich tygodniach ciąży i w czasie porodu	63
Niedotlenienie i zamartwica wewnątrzmaciczna płodu (<i>hypoxia, asphyxia foetus intrauterina</i>)	64
Uraz mechaniczny	65
Umieralność okołoporodowa	67
Martwe urodzenia i zgony noworodków	67
5. OPIEKA POŁOŻNICZA W CZASIE CIĄŻY	70
Porady dla młodych małżeństw	70
Stan opieki przed- i okołoporodowej	71
Badanie kobiety w czasie ciąży	72
Pierwsza wizyta w ciąży w poradni dla kobiet	72
Obowiązki położnej w poradni dla kobiet	73
Wywiad z kobietą ciężarną	73
Badanie ogólne kobiety ciężarnej	79
Badanie ginekologiczne	81
Przyrost masy ciała w czasie ciąży	82
Następne badania kontrolne	83
Ciąża ryzyka – ciąża specjalnej troski	84
Poradnictwo genetyczne i diagnostyka prenatalna	88
6. PROWADZENIE PORODU	90
Przyjęcie kobiety rodzącej do szpitala – wywiad i badanie wstępne	90
Oznaki życia lub śmierci płodu	96
Przygotowanie kobiety rodzącej do porodu	97
Karta obserwacji porodu (partogram)	98
Okresy porodu	103
Usytuowanie płodu w macicy	104
Badanie zewnętrzne kobiety rodzącej	106
Badanie wewnętrzne kobiety rodzącej	109
Pozycja kobiety rodzącej w czasie porodu	112
Szkoła rodzenia	112
Psychoprofilaktyka i znieczulenie porodu	113
Poród rodzinny	115

7. PORÓD W POŁOŻENIU PODŁUŻNYM GŁÓWKOWYM 116

Ułożenia przygięciowe	116
Ułożenie potylicowe przednie	116
Mechanizm porodu główki	116
Mechanizm rodzenia się barków	119
Badanie położnicze w przebiegu porodu	120
Pomoc położnicza w okresie rodzenia się płodu	123
Najczęstsze błędy popełniane przy prowadzeniu porodu w ułożeniu potylicowym przednim	127
Ułożenie potylicowe tylne	128
Przebieg porodu	129
Rozpoznanie w badaniu położniczym główki ustalonej w próżni lub w cieśni	129
Nadzór i prowadzenie porodu w ułożeniu potylicowym tylnym	130
Wskazania do zastosowania kleszczy lub próżniociągu	131
Najczęstsze błędy popełniane przy prowadzeniu porodu w ułożeniu potylicowym tylnym	131

8. PORÓD W UŁOŻENIACH ODGIĘCIOWYCH GŁÓWKI PŁODU 132

Ułożenie wierzchołkowe	133
Przebieg porodu	133
Rozpoznanie w badaniu położniczym	133
Ułożenie ciemieniowe	135
Przebieg porodu	136
Rozpoznanie w badaniu położniczym	136
Ułożenie czołowe	137
Przebieg porodu	137
Rozpoznanie w badaniu położniczym	138
Ułożenie twarzowe	139
Przebieg porodu	140
Rozpoznanie w badaniu położniczym	140
Prowadzenie porodu w ułożeniach odgięciowych	142

9. PORÓD W INNYCH NIEPRAWIDŁOWYCH UŁOŻENIACH GŁÓWKI PŁODU 144

Nieosiowe wstawianie się główki (asynklityzm)	144
Asynklityzm przedni	144
Asynklityzm tylny	145
Wysokie proste ustawienie główki	146
Mechanizm porodu	146
Badanie położnicze główki ustalonej we wchodzie	147
Postępowanie położnicze	147

Niskie poprzeczne ustawienie główki (zwrot niedokonany)	147
Badanie położnicze wewnętrzne	148
Postępowanie położnicze	148
Nadmierne zwroty główki	149
Nadmierny zwrot wewnętrzny	149
Nadmierny zwrot zewnętrzny	149
10. PORÓD W POŁOŻENIACH MIEDNICOWYCH PŁODU	150
Mechanizm porodu miednicowego	152
Położenie miednicowe zupełne i pośladowe	152
Przodowanie nówek lub kolanek płodu	154
Rozpoznanie w badaniu położniczym	155
11. PORÓD W POŁOŻENIU POPRZECZNYM PŁODU	158
Przebieg porodu w położeniu poprzecznym	160
Badanie położnicze przy położeniu poprzecznym płodu	161
Badanie położnicze przy położeniu poprzecznym zaniedbanym	162
Poród przez samoistne zwinienie się płodu w położeniu poprzecznym	162
12. PORÓD W PRZYPADKACH NIEPRAWIDŁOWEJ BUDOWY MIEDNICY	165
Poród w przypadku miednicy płaskiej	165
Mechanizm porodu w położeniu główkowym	165
Poród w przypadku miednicy ogólnie ścieśnionej	166
13. PORÓD BLIŹNIACZY	168
Badanie położnicze zewnętrzne	170
Prowadzenie porodu bliźniaczego	170
Poród pierwszego bliźnięcia	170
Poród drugiego bliźnięcia	170
14. PORÓD Z UŻYCIEM KLESZCZY	172
Budowa kleszczy	173
Warunki do nałożenia kleszczy	175
Wskazania do zabiegu kleszczowego	175
Technika wykonania zabiegu kleszczowego	177
Technika nałożenia kleszczy	178
Trakcja próbna	181
Trakcja właściwa	183
Zabiegi kleszczowe w różnych ułożeniach główki	185
Ułożenie potylicowe przednie	185
Ułożenie potylicowe tylne (zwrot nieprawidłowy)	187

Niskie poprzeczne ustawienie główki (zwrot niedokonany) (<i>situs transversus capitis profundus</i>)	189
Ułożenia odgięciowe	190
15. PORÓD Z UŻYCIEM PRÓŻNIOCIĄGU POŁOŻNICZEGO	194
Budowa próżniociągu położniczego	194
Ogólne zasady użycia próżniociągu	195
Wskazania do założenia próżniociągu	196
Warunki do założenia próżniociągu	197
Technika wykonania zabiegu	197
16. POMOC RĘCZNA PRZY PORODZIE W POŁOŻENIU MIEDNICOWYM PŁODU	199
Pomoc ręczna (<i>auxilium manuale</i>)	200
Pomoc ręczna według Brachta	201
Wytoczenie barków sposobem Löwseta	202
Sposób urodzenia barków i rączek wahaniami Müllera	203
Uwolnienie rączek sposobem klasycznym	204
Uwolnienie zarzuconych rączek	205
Sposoby rodzenia główki płodu przy położeniu miednicowym	205
Rodzenie główki sposobem Veita-Smelliego	205
Rodzenie główki sposobem Wieganda-Martina-Winckela	207
Ręczne wydobycie płodu (<i>extractio fetus manualis</i>)	208
Wykonanie ręcznego wydobycia płodu	210
17. OBROTY POŁOŻNICZE	215
Obrót zewnętrzny	215
Wykonanie zabiegu	216
Obrót wewnętrzny (na nóżkę) przy pełnym rozwarciu (<i>versio ad pedem</i>)	217
Wykonanie obrotu	217
Obrót wewnętrzny na nóżkę przy niepełnym rozwarciu – Braxtona Hicksa (<i>versio ad pedem modo Braxton Hicks</i>)	220
Wykonanie obrotu	221
18. INNE ZABIEGI POŁOŻNICZE	224
Poród z użyciem wziernika (<i>partus in speculo</i>)	224
Uwolnienie barku przy niewspółmierności barkowej (dystokia barkowa)	225
Amnioskopia	225
Indukcja porodu i stymulacja czynności porodowej oksytocyną	227
Wstęp	227
Techniki indukcji porodu z zastosowaniem syntetycznej oksytocyny	229
Ogólne zasady indukcji	230

Wybór metody indukcji porodu	230
Stymulacja porodu	231
Przebicie pęcherza płodowego (amniocenteza, amniotomia)	231

19. OPERACJE POMNIEJSZAJĄCE OBJĘTOŚĆ PŁODU

(<i>EMBRYOCRANIOTOMIA</i>)	233
------------------------------------	-----

20. ZSZYCIE NACIĘTEGO KROCZA ORAZ INNYCH OBRAŻEŃ PORODOWYCH

Nacięcie krocza (<i>episiotomia</i>)	235
Zszycie naciętego krocza (<i>episiorrhaphia – sutura perinei</i>)	236
Zszycie pękniętej części pochwowej (<i>trachelorrhaphia</i>)	238
Zszycie pękniętej pochwy (<i>colporrhaphia</i>)	238
Zszycie pękniętego krocza (<i>colpoperineorrhaphia</i>)	238

21. POSTĘPOWANIE W KRWOTOKACH POŁOŻNICZYCH

Krwotok w trzecim okresie porodu (<i>metrorrhagia sub partu</i>)	240
Postępowanie przy krwawieniu powyżej 500 ml w atonii macicy	241
Masaż macicy i wyciśnięcie skrzepów	241
Wyciśnięcie łożyska sposobem Credégo (<i>expressio placentae modo Credé</i>)	241
Ręczne oddzielenie i wydobywanie łożyska (<i>ablatio et extractio placentae manualis</i>)	242
Krwotok w okresie poporodowym (<i>metrorrhagia post partum</i>)	244
Kontrola jamy macicy tępą łyżką (<i>revisio cavi uteri instrumentalis</i>)	244
Tamponowanie macicy	245
Założenie tępych zacisków na okolice przymacicz	246

22. CIĘCIE CESARSKIE

Rys historyczny	247
Wstęp	247
Opis operacji	250
Wskazania do cięcia cesarskiego	251
Warunki	253
Powikłania w związku z cięciem cesarskim	253
Podsumowanie	254

23. ANEKS

Robson 2001. Klasyfikacja cięć cesarskich	255
System 10 grup klasyfikacji cięć cesarskich według Robsona	255
Monitorowania cięć cesarskich według klasyfikacji Robsona	257
Klasyfikacja cięć cesarskich według Robsona	258
Oświadczenie grupy ekspertów WHO o wskaźnikach cięć cesarskich	259

Rekomendacje Regionalnego Biura Europy WHO z 1985 roku.	
Poród nie jest chorobą!	261
Rekomendacje Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego.	
Cięcie cesarskie	262
Stanowisko PTG	263
Wskazania do cięcia cesarskiego	263
Wskazania według kryterium stopnia pilności operacji	264
Wskazania niepołożnicze	265
Wskazania do cięcia cesarskiego w ciąży wielopłodowej	266
Cięcie cesarskie na drugim płodzie po porodzie pochwowym pierwszego	267
Wskazania do cięcia cesarskiego w położeniu podłużnym miednicowym płodu	267
Rodzaje cięć cesarskich	267
Znieczulenie do cięcia cesarskiego	267
Postępowanie u kobiet ciężarnych i rodzących po przebytym cięciu cesarskim	268
Rekomendacje Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego. Opieka przedporodowa w ciąży o prawidłowym przebiegu	269
Poradnictwo przedkonieczne	270
Wizyty i badania w ciąży	271
Terminy wyznaczonych przedporodowych wizyt (harmonogram i program)	271
Badania biofizyczne	273
Szczepienia w ciąży	276
Żywnienie ciężarnej i suplementacja witaminowa	277
Aktywność fizyczna	278
Praca zawodowa	278
Podróże	279
Pożycie seksualne	279
Postępowanie przy objawach towarzyszących ciąży	279
Analiza zgonu płodu/novorodka w okresie okołoporodowym	281
Schemat analizy	281
Schemat protokołu zgonu noworodka (od 0 do 6. doby – 168 godz.)	282
Schemat protokołu martwego urodzenia	282
Analiza szczegółowa martwego urodzenia/przypadku zgonu noworodka	283
Posiedzenie urazowe (raz w miesiącu)	283
Wnioski	284
Analiza zgonu matki (wskazówki)	284
Wskazówki dla celów analizy zgonu matki	285

ZALECANE PIŚMIENNICTWO 286

SKOROWIDZ 287